

311.314

MAL

1931

MALI
STATISTIČKI PRIRUČNIK
GRADA ZAGREBA

1931

PRIREDIO GRADSKI STATISTIČKI URED
IZDALO GRADSKO NAČELSTVO U ZAGREBU

MALI
STATISTIČKI PRIRUČNIK
GRADA ZAGREBA

1931

ojača inter.
L'OFFICE
de l'année
statistique dans

concise
tions à
via
grec, s
autres
statisti.

PRIREDIO GRADSKI STATISTIČKI URED
IZDALO GRADSKO NAČELSTVO U ZAGREBU

PETIT
MANUEL STATISTIQUE
DE LA
VILLE DE ZAGREB
1931

Redigé par l'Office municipal de statistique
Publié par la ville de Zagreb

KLEINES
STATISTISCHES HANDBUCH
FÜR

DIE STADT ZAGREB
*KNJIGA STATISTIČKA
ZAGREB
Broj.*

Zusammengestellt vom Städtischen Statistischen Bureau
Herausgegeben vom Stadtmagistrat in Zagreb

100
311.314

PREDGOVOR

Gradski statistički ured — osnovan sredinom 1929 godine — povodeći se za primjerom drugih statističkih ureda, predaje javnosti prvi svoj »Mali statistički priručnik«.

U njemu su izneseni najvažniji brojevi iz statističke grade pribrane za »Statistički godišnjak«. U zbitom obliku imao »Mali statistički priručnik« da pruži javnosti opće informacije iz ponajglavnijih područja kulturnog, privrednog i socijalnog života grada Zagreba, napose s obzirom na komunalnu upravu. Druga bi mu bila zadaća da pobudi i ojača interes za statistiku uopće.

AVANT-PROPOS

L'Office Municipal de Statistique — institué au milieu de l'année 1929 — suivant l'exemple des offices de statistique dans d'autres pays, publie son premier »Petit manuel statistique«.

Il contient les données statistiques les plus importantes recueillies pour »L'annuaire statistique«. Dans sa forme concise le »Petit manuel statistique« donne des informations générales sur les domaines les plus importants de la vie culturelle, économique et sociale de la ville de Zagreb, surtout à l'égard de l'administration municipale. Il aura aussi à éveiller et à renforcer l'intérêt général aux statistiques.

VORWORT

Dem Beispiel anderer statistischer Aemter folgend übergibt hiemit das Statistische Bureau der Stadt Zagreb — gegründet Mitte 1929 — sein erstes »Kleines statistisches Handbuch« der Oeffentlichkeit.

In dasselbe wurden die bedeutendsten Zahlen aus dem für das »Statistische Jahrbuch« gesammelten Material aufgenommen. In seiner gedrängten Fassung hat das kleine Handbuch der Oeffentlichkeit allgemeine Informationen über die wichtigsten Gebiete des kulturellen, wirtschaftlichen und sozialen Lebens von Zagreb zu bieten, insbesondere bezüglich der kommunalen Verwaltung. Auch soll es das Interesse für Statistik in weitesten Kreisen wachrufen und heben.

Zagreb, mjeseca oktobra 1931.

E. Schreiber

SADRŽAJ

Vječni kalendar	17
I. METEOROLOŠKI I GEOGRAFSKI PODACI	
1 Meteorološke prilike 1930	19
2 Geografski podaci	19
3 Gradski kotari i njihove površine	20
II. ŽITELJSTVO	
4 Stanovništvo po spolu 1880—1931	20
5 Stanovništvo 1931 po gradskim kotarima i domaćinstva	21
6 Stanovništvo 1921 i 1931 po vjeroispovijesti	22
7 Stanovništvo 1921 i 1931 po materinjem jeziku	22
8 Gustoća naseljenosti i nastanjenosti god. 1931 po grad. kotarima	23
9 Prirodna mijena žiteljstva (vjenčanja, porod, pomor) 1921—1930	26
10 Pomor 1930 po dobi života umrlih	27
11 Pomor 1930 po uzrocima smrti	27
12 Vjerouzakonski prelazi 1930	28
13 Primanje u zavičajnu svezu 1930	28
III. POLJOPRIVREDA I STOČARSTVO	
14 Površina grada po vrstama gojidbe	29
15 Uspjeh žetve 1930	29
16 Domaća stoka 1921 i 1930. — Psi 1930	30
17 Promet na marvinskim sajmovima 1930	30
IV. GRADEVINSTVO	
18 Kuće za stanovanje i nastanjene druge zgrade po grad. kotarima 1931	31
19 Novogradnje stambenih kuća 1921—1930	32
20 Prometne površine 1930	33
21 Cestogradnje 1920—1930	33

22 Kanalska mreža 1930	33
23 Kanalizacioni radovi 1921—1930	34
24 Javna rasvjeta 1930	34
25 Požari 1930	34
26 Djelatnost Vatrogasne straže 1930	35

V. INDUSTRIJA, OBRT, TRGOVINA I VJERESIJSSTVO.

27 Obrtne dozvole i napusti obrta 1930	36
28 Nove obrtne i trg. radnje po pravnom naslovu 1930	36
29 Novi obrtnici (trgovci) 1930 po rodnom kraju i bračnom stanju	37
30 Napusti obrta (trgovine) 1930 po uzrocima napusta i trajanju poslovanja	37
31 Novi zanatski i trg. naučnici 1930 po spolu, strukama i rodnom kraju. — Razrješenja nauk. ugovora	38
32 Novi naučnici 1930 po socijalnom podrijetlu	39
33 Oslobođivanja naučnika 1930 po strukama	39
34 Novčani zavodi 1928—1929	40
35 Zagreb. Burza za robu i vrednote 1928—1930	40
36 »Zagrebački Zbor« 1922—1930	41
37 Sporovi iz poslovnog odnošaja 1930	41

VI. SAOBRAĆAJ.

38 Vozila u gradu Zagrebu 1931	41
39 Promet na Zagrebačkim kolodvorima 1930	42
40 Promet na Zagrebačkom električnom tramwayu 1920—1930	42
41 Promet na Gradskoj parnoj uspinjači 1930	42
42 Vazdušni saobraćaj 1930	43
43 Poštanski, telegrafski i telefonski saobraćaj 1930	43
44 Promet stranaca 1930	44

VII. APROVIZACIJA I CIJENE.

45 Doprema živeža na gradska tržišta 1930	44
46 Uvoz najvažnijeg živeža u grad Zagreb 1930	46
47 Potrošnja mesa. — Gradska klaonica 1930	46
48 Potrošnja alkoholnih i bezalkoholnih pića 1930	46

49 Cijene živeža i životna skupoča 1930—1931	47
50 Gradski laboratorij za istraživanje živeža 1930	48

VIII. SOCIJALNA SKRB.

51 Gradska ubožnica 1930	49
52 Opskrba siromašnih odjećom, obućom i živežem 1920—1930	49
53 Gradска dječja skloništa 1920—1930	50
54 Gradsko šećrsko prenoćište 1930—1931	50
55 Gradsko dječje uzgajalište u Klinča Selima 1930	50
56 Žemaljsko sirotište 1930	50
57 Zavod za odgoj gluhanjnjeme djece 1930—1931	51
58 Zavod za odgoj slijepje djece 1930—1931	51
59 Gradski dječji ambulatorij 1929—1930	51
60 Gradsko dječje oporavilište u Selcima 1920—1930	52
61 Gradnja gradskih stambenih kuća 1921—1930	53
62 Socijalno osiguranje 1930	54
63 Javna burza rada 1930	54
64 Dobrovoljno društvo za spasavanje 1929—1930	54

IX. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA HIGIJENA.

65 Kretanje infekcijoznih bolesti 1930	55
66 Gradske školske ambulatorij 1924—1930	55
67 Gradska zdravstvena služba u Zanatskim školama 1926—1930	56
68 Gradski ambulatorij na Trešnjevki 1929—1930	56
69 Gradski ambulatorij za veneričke i kožre bolesti 1921—1930	56
70 Državna školska poliklinika 1926—1930	57
71 Državni antituberkulozni dispanzer 1921—1930	57
72 »Obdanište« Okružnog ureda za osiguranje radnika 1930	58
73 Kretanje bolesnika u zagrebačkim bolnicama 1930	58
74 Antirabički odsjek Higijenskog zavoda 1930	59
75 Rodilište 1930	59
76 Gradski raskužni zavod 1927—1930	59
77 Javna kupališta 1930	60
78 Skupno groblje Mirogoj 1930	60

X. NASTAVA I PROSVJETA.

79 Visoke, srednje, učiteljske, sred. stručne, građanske, osnovne i zanatske škole 1930/1931	61
80 Kr. primaljsko učilište 1929/1930	61

TABLE DES MATIÈRES

81 Državna škola za sestre pomoćnice 1929/1931	62
82 Škola narodnog zdravlja 1930	62
83 Banovinska potkivačka škola 1930	62
84 Pučko sveučilište 1929/1930	62
85 Knjižnice 1930	63
86 Muzeji 1930	63
87 Gradski Zoološki vrt 1930—1931	64
88 Narodna kazališta 1929/1930	64
89 Kino-kazališta 1930	64
90 Radio Zagreb 1929—1930	64
91 Periodička štampa 1930	65
92 Društva 1930	65
 XI. GRADSKA FINANCIJE.	
93 Budžeti Gradske uprave 1922—1931	65
94 Gradski budžeti 1914 i 1931 po glavama rashoda i prihoda	66
 XII. GRADSKI POSJED ZEMLJIŠTA.	
95 Mijena u gradskom posjedu zemljišta 1930	68
 XIII. GRADSKA PODUZEĆA.	
96 Gradska ekonomija 1930	68
97 Gradsко šumskо gospodarstvo 1929—1930	69
98 Gradska industrijska poduzeća (plinara, vodo- vod, munjara) 1920 i 1930	69
 XIV. GRADSKI Mjesni sud.	
99 Tužbe kod Gradskog mjesnog suda po predmetu 1929—1930	70
 XV. GRADSKA UPRAVA.	
100 Namještenici u gradskoj upravi po strukama 1930	70
 GRAFIČKI PRIKAZI.	
1 Podjela grada na gradske orientacione kotare	73
2 Gustoća žiteljstva 1931 po grad. kotarima	74
3 Stanovništvo 1931 po vjeri i materinjem jeziku	75
4 Stanovništvo 1880—1931	76
5 Elementi porasta žiteljstva 1880—1931	77
6 Prirodna mijena žiteljstva 1891—1930	78
 Calendrier perpetuel	
 I. MÉTÉOROLOGIE ET GÉOGRAPHIE.	
1 Résumés météorologiques en 1930	19
2 Situation géographique	19
3 Les quartiers et leurs superficies	20
 II. POPULATION.	
4 Population par sexe en 1880—1931	20
5 Population en 1931 par quartiers et ménages	21
6 Population en 1921 et 1931 par confession	22
7 Population en 1921 et 1931 par langue matér- nelle	22
8 Densité de la population en 1931 par quartiers	23
9 Mouvement naturel de la population (mariages, naissances, décès) en 1921—1930	26
10 Décès en 1930 par âge	27
11 Décès en 1930 par principales causes	27
12 Conversions en 1930	28
13 Admissions à domicile en 1930	28
 III. AGRICULTURE ET ÉLEVAGE.	
14 Utilisation des terres	29
15 Récoltes des produits agricoles en 1930	29
16 Effectif des animaux domestiques en 1921 et 1930 chiens en 1930	30
17 Marchés du bétail en 1930	30
 IV. CONSTRUCTIONS.	
18 Les maisons d'habitation et les autres bâti- ments habités par quartiers en 1931	31
19 Maisons d'habitation construites en 1921—1930	32
20 Voies publiques en 1930	33
21 Travaux de voirie en 1920—1930	33
22 Réseau de la canalisation publique en 1930	33
23 Canaux construits en 1921—1930	34
24 Éclairage public en 1920	34
25 Incendies en 1930	34
26 Interventions du Corps des pompiers en 1930	35
 V. INDUSTRIE, COMMERCE ET CRÉDIT.	
27 Licences octroyées et échues en 1930	36
28 Nouveaux établissements industriels et commer- ciaux par forme juridique en 1930	36

29	Nouveaux industriels (commerçants) en 1930 par lieu de naissance et par état civil . . . . .
30	Licences rayées du registre en 1930 par causes de radiation et par années de fondation des établissements . . . . .
31	Nouveaux apprentis en 1930 par sexe, par profession et par lieu de naissance; dissolutions des contrats d'apprentissage . . . . .
32	Nouveaux apprentis en 1930 par classe sociale . . . . .
33	Apprentis terminants leur apprentissage en 1930 par profession . . . . .
34	Banques en 1928—1929 . . . . .
35	La Bourse de marchandises et d'effets de Zagreb en 1928—1930 . . . . .
36	Foire aux échantillons »Zagrebački Zbor« en 1922—1930 . . . . .
37	Différends entre patrons et ouvriers en 1930 . . . . .

VI. TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

38	Nombre de voitures en 1931 . . . . .
39	Trafic aux gares de Zagreb en 1930 . . . . .
40	Trafic des tramways en 1920—1930 . . . . .
41	Trafic du chemin de fer funiculaire en 1930 . . . . .
42	Navigation aérienne en 1930 . . . . .
43	Postes, télégraphes et téléphones en 1930 . . . . .
44	Tourisme (voyageurs inscrits) en 1930 . . . . .

VII. APPROVISIONNEMENT ET PRIX.

45	Transports des denrées alimentaires aux marchés municipaux en 1930 . . . . .
46	Importations des denrées alimentaires les plus importantes en 1930 . . . . .
47	Consommation de la viande; abattoir municipal en 1930 . . . . .
48	Consommation des boissons alcooliques et sans alcool en 1930 . . . . .
49	Prix de détail des denrées alimentaires et coût de la vie en 1930—1931 . . . . .
50	Laboratoire municipal chimique en 1930 . . . . .

VIII. PRÉVOYANCE SOCIALE.

51	Asile d'indigents communal en 1930 . . . . .
52	Approvisionnement des citoyens les plus indigents, de vêtements, chaussures et vivres en 1920—1930 . . . . .

37	53 Asiles d'enfants communaux en 1920—1930 . . . . .
37	54 Asile d'apprentis communal en 1930—1931 . . . . .
38	55 Maison d'éducation d'enfants communale à Klinčić Sela en 1930 . . . . .
39	56 Maison des orphelins d'État en 1930 . . . . .
39	57 Maison d'éducation des enfants sourds-muets en 1930/31 . . . . .
40	58 Maison d'éducation des enfants aveugles en 1930/31 . . . . .
40	59 Clinique d'enfants communale en 1929—1930 . . . . .
41	60 Maison d'enfants de convalescence communale à Selce en 1920—1930 . . . . .
41	61 Construction des maisons d'habitation communales en 1921—1930 . . . . .
42	62 Assurances sociales en 1930 . . . . .
43	63 Bourse publique du travail en 1930 . . . . .
44	64 Société volontaire de sauvetage en 1929—1930 . . . . .

IX. SANTÉ PUBLIQUE ET L'HYGIÈNE SOCIALE.

41	65 Maladies infectieuses en 1930 . . . . .
42	66 Clinique scolaire communale en 1924—1930 . . . . .
42	67 Activité des médecins communaux aux écoles d'apprentis en 1926—1930 . . . . .
42	68 Clinique communale à Trešnjevka en 1929—1930 . . . . .
43	69 Clinique communale pour maladies vénériennes en 1921—1930 . . . . .
43	70 Polyclinique scolaire d'État en 1926—1930 . . . . .
44	71 Dispensaire de l'Etat pour les tuberculeux en 1921—1930 . . . . .
44	72 Asile de jour de l'Office territorial des assurances sociales en 1930 . . . . .
6	73 Fréquentation des hôpitaux en 1930 . . . . .
46	74 Section antirabique de l'Institut hygiénique en 1930 . . . . .
46	75 Maison d'accouchement en 1930 . . . . .
46	76 Institut communal de désinfection en 1927—1930 . . . . .
47	77 Bains publics en 1930 . . . . .
48	78 Cimetière central Mirogoj en 1930 . . . . .

X. INSTRUCTION PUBLIQUE ET CULTURE.

49	79 Écoles, hautes, secondaires, normales, professionnelles, primaires supérieures, primaires et écoles d'apprentis en 1930/31 . . . . .
49	80 École royale d'accouchement en 1929/30 . . . . .
49	81 École des soeurs visiteuses d'État en 1929/31 . . . . .

82 École de santé publique en 1930	62
83 École de maréchalerie de la Banovine de Save en 1930	62
84 Université populaire en 1929/30	62
85 Bibliothèques en 1930	63
86 Musées en 1930	63
87 Jardin zoologique communal en 1930—1931	64
88 Théâtres nationaux en 1929/30	64
89 Cinématographes en 1930	64
90 Radio-Zagreb en 1929—1930	65
91 Périodiques en 1930	65
92 Associations en 1930	65

XI. FINANCES MUNICIPALES.

93 Budgets de la ville en 1922—1931	65
94 Budgets de la ville en 1914 et 1931 par chapitres de dépenses et recettes	66

XII. PROPRIÉTÉ FONCIÈRE DE LA VILLE.

95 Virements des propriétés foncières de la ville en 1930	68
---	----

XIII. ENTREPRISES COMMUNALES.

96 Économie agricole de la ville en 1930	68
97 Économie forestière de la ville en 1929—1930	69
98 Établissements industriels de la ville (usines à gaz et d'électricité, service des eaux) en 1920 et 1930	69

XIV. JUSTICE DE PAIX DE LA VILLE.

99 Cas traités par objets en 1929 et 1930	70
---	----

XV. ADMINISTRATION MUNICIPALE.

100 Nombre des employés de la ville par ressorts en 1930	70
--	----

GRAPHIQUES.

1 Division de la ville en quartiers	73
2 Densité de la population en 1931 par quartiers	74
3 Population en 1931 par confession et par langue maternelle	75
4 Population présente en 1880—1931	76
5 Provenance de l'augmentation de la population en 1880—1931	77
6 Mouvement naturel de la population en 1891—1930	78

INHALTSVERZEICHNIS

Immerwährender Kalender	17
-----------------------------------	----

I. METEOROLOGIE UND GEOGRAPHIE.

1. Meteorologische Verhältnisse 1930	19
2. Geographische Angaben	19
3. Stadtbezirke und deren Flächenausmass	20

II. BEVÖLKERUNG.

4. Bevölkerungsstand nach Geschlecht 1880—1931	20
5. Bevölkerungsstand 1931 nach Stadtbezirken; Haushaltungen	21
6. Bevölkerung 1921 und 1931 nach Konfession	22
7. Bevölkerung 1921 und 1931 nach Muttersprache	22
8. Bevölkerungsdichte 1931 nach Stadtbezirken	23
9. Natürliche Bevölkerungsbewegung (Eheschließungen, Geburten, Sterbefälle) 1921—1930	26
10. Sterbefälle 1930 nach Alter	27
11. Sterbefälle 1930 nach Todesursachen	27
12. Konfessionsänderungen 1930	28
13. Aufnahmen in den Heimatsverband 1930	28

III. LANDWIRTSCHAFT UND VIEHZUCHT.

14. Bodenbenützung	29
15. Ernteergebnisse 1930	29
16. Viehstand 1921 und 1930; Hunde 1930	30
17. Viehmärkte 1930	30

IV. BAUWESEN.

18. Wohnhäuser und bewohnte sonstige Gebäude 1931 nach Stadtbezirken	31
19. Neubauten von Wohnhäusern 1921—1930	32
20. Verkehrsflächen 1930	33
21. Straßenbauten 1920—1930	33
22. Städtisches Kanalnetz 1930	33
23. Kanalbauten 1921—1930	34
24. Öffentliche Beleuchtung 1930	34
25. Brände 1930	34
26. Tätigkeit des Städt. Feuerlöschkorps 1930	35

V. INDUSTRIE, GEWERBE, HANDEL UND KREDIT.

27. Erteilte und zurückgelegte Gewerbebewilligungen 1930	36
28. Neue Betriebe 1930 nach Rechtstifel	36

29. Neue Gewerbe-(Handels-)treibende 1930 nach Geburtsort und Familienstand . . . . .
 30. Gewerbe-(Handels-)Auflassungen 1930 nach Auflassungsgrund und Gründungsjahr des Betriebes . . . . .
 31. Neue Gewerbe-(Handels-)Lehrlinge 1930 nach Geschlecht, Gewerbearten und Geburtsort; Auflösungen der Lehrverträge . . . . .
 32. Neue Lehrlinge 1930 nach sozialer Herkunft . . . . .
 33. Freisprechungen von Lehrlingen 1930 nach Gewerbearten . . . . .
 34. Kreditinstitute 1928—1929 . . . . .
 35. Zagreber Waren- und Effekten-Börse 1928—1930 . . . . .
 36. Mustermesse-Gesellschaft »Zagrebački Zbor« 1922—1930 . . . . .
 37. Streitigkeiten aus dem Dienstverhältnis 1930

VI. VERKEHR.

38. Fahrzeuge in der Stadt Zagreb 1931 . . . . .
 39. Verkehr auf den Zagreber Bahnhöfen 1930 . . . . .
 40. Verkehr auf der Zagreber Elektrischen Tramway 1920—1930 . . . . .
 41. Verkehr auf der Städtischen Drathseilbahn 1930 . . . . .
 42. Flugverkehr 1930 . . . . .
 43. Post-, Telegraphen- und Telephonverkehr 1930 . . . . .
 44. Fremdenverkehr 1930 . . . . .

VII. APPROVISIONIERUNG UND PREISE.

45. Lebensmittelzufuhr auf die städtischen Marktplätze 1930 . . . . .
 46. Einfuhr der wichtigsten Lebensmittel 1930 . . . . .
 47. Fleischverbrauch; Städt. Schlachthaus 1930 . . . . .
 48. Verbrauch von alkoholischen und alkoholfreien Getränken 1930 . . . . .
 49. Lebensmittelpreise und Lebenshaltungsmessziffern 1930—1931 . . . . .
 50. Städt. Lebensmitteluntersuchungsanstalt 1930 . . . . .

VIII. SOZIALE FÜRSORGE.

51. Städt. Armenhaus 1930 . . . . .
 52. Versorgung der Notleidenden mit Bekleidung, Beschuhung und Nahrungsmitteln 1920—1930 . . . . .

37	53. Städt. Kindertagesheime 1920—1930	50
37	54. Städt. Lehrlingsherberge 1930—1931	50
38	55. Städt. Knabenerziehungsanstalt in Klinča Sela 1930	50
39	56. Landes-Waisenhaus 1930	50
39	57. Taubstummen-Erziehungsanstalt 1930—1931	51
40	58. Blinden-Erziehungsanstalt 1930—1931	51
40	59. Städt. Kinderambulatorium 1929—1930	51
40	60. Städt. Kinder-Erholungsheim in Selce 1920—1930	52
	61. Ausbau von städtischen Wohnhäusern 1921—1930	53
	62. Sozial-Versicherung 1930	54
	63. Öffentliche Arbeitsbörse 1930	54
	64. Freiwillige Rettungsgesellschaft 1929—1930	54

IX. SANITÄTSWESEN UND SOZIALE HYGIENE.

41	65. Infektiöse Erkrankungen 1930	55
41	66. Städt. Schüler-Ambulatorium 1924—1930	55
41	67. Städt. Sanitätsdienst in den Handwerkerschulen 1926—1930	56
42	68. Städt. Ambulatorium in Trešnjevka 1929—1930	56
42	69. Städt. Ambulatorium für venerische und Hautkrankheiten 1921—1930	56
42	70. Staatliche Mittelschul-Polyklinik 1926—1930	57
43	71. Staatlicher Tuberkulosen-Dispensaire 1921—1930	57
43	72. Tageserholungsheim des Kreisversicherungsamtes 1930	58
44	73. Krankenbewegung in den Krankenhäusern 1930	58
44	74. Antirabische Section des Hygienischen Institutes 1930	59
45	75. Gebäranstalt 1930	59
45	76. Städt. Desinfektionsanstalt 1927—1930	59
45	77. Öffentliche Bäder 1930	60
	78. Zentralfriedhof Mirogoj 1930	60

X. UNTERRICHTSWESEN UND BILDUNG.

46	79. Hochschulen, Mittel-, Lehrerbildungs-, Fach-, Bürger-, Elementar- und Handwerkerschulen 1930—1931	61
47	80. Kgl. Hebammen-Lehranstalt 1929—1930	61
48	81. Städt. Fürsorgeschwestern-Schule 1929—1931	62
49	82. Schule für Volksgesundheit 1930	62
49	83. Banats-Hufbeschlagschule 1930	62
49	84. Volksuniversität 1929—1930	62

85. Bibliotheken	1930	.	.	.	.	.	63
86. Museen	1930	.	.	.	.	.	63
87. Städt. Zoologischer Garten	1930—1931	.	.	.	.	.	64
88. National-Theater	1929—1930	.	.	.	.	.	64
89. Lichtspieltheater	1930	.	.	.	.	.	64
90. Radio-Zagreb	1929—1930	.	.	.	.	.	64
91. Periodische Presse	1930	.	.	.	.	.	65
92. Vereine	1930	.	.	.	.	.	65

XI. STÄDTISCHE FINANZEN.

93. Jahres-Voranschläge der städtischen Verwaltung 1922—1931	.	.	.	.	.	.	65
94. Jahres-Voranschläge 1914 und 1931 nach Ausgabe- und Einnahme-Titeln	.	.	.	.	.	.	66

XII. STÄDTISCHER GRUNDBESITZ.

95. Grundbesitzveränderungen	1930	.	.	.	.	.	68
------------------------------	------	---	---	---	---	---	----

XIII. STÄDTISCHE UNTERNEHMUNGEN.

96. Städt. Landwirtschaft	1930	.	.	.	.	.	68
97. Städt. Forstwirtschaft	1929—1930	.	.	.	.	.	69
98. Städtische Industrieunternehmungen (Gasanstalt, Elektrizitätswerk, Wasserversorgung) 1920 und 1930	.	.	.	.	.	.	69

XIV. STÄDTISCHES ORTSGERICHT.

99. Eingereichte Klagen	1929—1930	nach Gegenstand	.	.	.	.	70
-------------------------	-----------	-----------------	---	---	---	---	----

XV. STÄDTISCHE VERWALTUNG.

100. Stadt-Angestellte	1930	nach Fachzugehörigkeit	.	.	.	.	70
------------------------	------	------------------------	---	---	---	---	----

GRAPHISCHE DARSTELLUNGEN.

1. Bezirkseinteilung des Stadtgebietes	.	.	.	.	.	.	73
2. Bevölkerungsdichte 1931 nach Stadtbezirken	.	.	.	.	.	.	74
3. Bevölkerung 1931 nach Konfession und Mutter- sprache	.	.	.	.	.	.	75
4. Anwesende Bevölkerung 1880—1931	.	.	.	.	.	.	76
5. Elemente der Bevölkerungszunahme 1880—1931	.	.	.	.	.	.	77
6. Natürliche Bevölkerungsbewegung 1891—1930	.	.	.	.	.	.	78

VJEĆNI KALENDAR

za pronalaženje sedmičnog dana za svaki datum
od 1801—1980 godine.

	A		B		Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	August	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	
	1801 do 1900	1901 do 1980															
01	29	57	85	25	53	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2
02	30	58	86	26	54	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
03	31	59	87	27	55	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4
04	32	60	88	28	56	0	3	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6
05	33	61	89	01	29	57	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5
06	34	62	90	02	30	58	3	6	2	4	0	2	5	1	3	6	0
07	35	63	91	03	31	59	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0
08	36	64	92	04	32	60	5	1	2	5	0	3	5	1	4	6	2
09	37	65	93	05	33	61	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3
10	38	66	94	06	34	62	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4
11	39	67	95	07	35	63	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5
12	40	68	96	08	36	64	3	6	0	3	5	1	3	6	2	4	0
13	41	69	97	09	37	65	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1
14	42	70	98	10	38	66	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2
15	43	71	99	11	39	67	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3
16	44	72		12	40	68	1	4	5	1	3	6	1	4	0	2	5
17	45	73		13	41	69	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6
18	46	74		14	42	70	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0
19	47	75		15	43	71	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1
20	48	76		16	44	72	6	2	3	6	1	4	6	2	5	0	3
21	49	77	00	17	45	73	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4
22	50	78		18	46	74	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5
23	51	79		19	47	75	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6
24	52	80		20	48	76	4	0	1	4	6	2	4	0	3	5	1
25	53	81		21	49	77	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2
26	54	82		22	50	78	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3
27	55	83		23	51	79	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4
28	56	84		24	52	80	2	5	6	2	4	0	2	5	1	3	6

Nastavlja se!

KNJIZNICA
JOVANA CER-a
ZAGREB

C Sedmični dani						
Nedjelja	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak	Subota
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37					

Iz „Kleines statistisches Taschenbuch für die Stadt Breslau“.

Primjer:

Na koji je sedmični dan pao 7. septembra 1850 godine (ujedinjenje zasebnih jurisdikcija Griča, Kapetola i Vlaške ulice u jednu gradsku općinu Zagreb)?

U tabli A nadi godinu 1850, produži taj redak u tablicu B i čitaj u stupcu za septembar brojku 0. Prirogi tome datum ($0 + 7 = 7$), pa ćeš naći u tablici C za 7 „subota“.

I. METEOROLOŠKI I GEOGRAFSKI PODACI.

1. Meteorološke prilike godine 1930. (Observatorij Grič)

M j e s e c	Srednja temperatura °C	Srednji pritisak zraka	Sunca sati	Oborine u m/m
Januar	1·6	750·9	57·8	83·0
Februar	3·0	749·8	110·4	59·7
Mart	9·7	745·8	176·7	65·7
April	12·9	741·3	177·7	76·5
Maj	15·4	746·3	199·0	65·9
Juni	22·0	747·6	282·0	27·2
Juli	21·0	745·1	274·0	95·0
August	20·2	748·4	295·3	103·1
Septembar	18·2	748·0	187·9	133·8
Oktobar	11·6	747·5	114·9	175·5
Novembar	10·2	748·6	146·3	39·5
Decembar	2·5	749·1	12·9	95·1
Godina 1930	12·4	747·4	2034·9	1020·0
Maksimum	35·2	764·6		
Dan	6. VII.	19. XII.		
Minimum	-5·7	726·7		
Dan	10. II.	14. IV.		

2. Geografski podaci

Geografski položaj: $45^{\circ} 49'$ sjeverne širine
 $15^{\circ} 59'$ istočne dužine (od Greenwicha)
 Visina nad morem: Gornji Grad (Grič) 162.5 m
 Donji Grad (Zrinjski trg) 120.4 m
 Opseg: oko 47 km (od toga Sava oko 14 km)
 Površina: 64.37 četv. kilometara (do 1900 god. 33.27 č. km)

Glavne tranzitne ceste:

Maksimirска cesta: 3.4 km (149 stamb. kuća, 2285 stanov.)
 Ilica: 3.3 km (319 stamb. kuća, 8668 stanov.)
 Savska cesta: 2.8 km (179 stamb. kuća, 3375 stanov.)
 Vlaška ulica: 1.5 km (174 stamb. kuća, 4926 stanov.)

3. Podjela grada Zagreba na gradske (orijentacione) kotare i površine pojedinih kotara

I Gornji Grad	49 ha	XVI Sigećica	572 ha
II Donji Grad	262 "	XVII Trnje	353 "
III Kapitol	48 "	XVIII Vrbik	220 "
IV Široki Brijeg	102 "	XIX Tratina	99 "
V Žaver	68 "	XX Trešnjevka	113 "
VI Mirogoj	223 "	XXI Horvati	227 "
VII Horvatzac	82 "	XXII Ciglenica	81 "
VIII Donja Laščina	59 "	XXIII Vodovod	48 "
IX Gornja Laščina	202 "	XXIV Gornja Ilica	106 "
X Gorice	69 "	XXV Sv. Duh	128 "
XI Maksimir	543 "	XXVI Vrhovec	127 "
XII Borongaj	663 "	XXVII Jelenovec	100 "
XIII Žitnjak	1206 "	XXVIII Pantovčak	218 "
XIV Peščenica	143 "	XXIX Prekrizje	102 "
XV Zavrtnica	103 "	XXX Tuškanac	121 "
Grad Zagreb		6437 ha	

II. ŽITELJSTVO.

4. Stanovništvo grada Zagreba (gradansko i vojničko)

God.	Muških	Ženskih	Svega	Porast	
				aps.	u %
1880	15.761	14.239	30.000	—	—
1890	20.816	19.452	40.268	10.268	34.23
1900	30.976	30.026	61.002	20.734	51.49
1910	39.737	39.301	79.038	18.036	29.57
1921	55.016	53.658	108.674	29.636	37.50
1931	92.127	93.454	185.581	76.907	70.77

5. Stanovništvo grada Zagreba prema popisu od 31. III. 1931. po gradskim kotarima.

Domaćinstva.

(Prethodni rezultati popisa)

Gradski kotari	Broj domaćinstava	Broj prisutnih žitelja (gradanskih i vojničkih)		
		muških	ženskih	Svega
I Gornji Grad	1.280	2.190	2.793	4.983
II Donji Grad	13.532	27.450	31.354	58.804
III Kapitol	2.197	4.308	4.468	8.776
IV Široki Brijeg	798	1.888	1.859	3.747
V Žaver	251	473	486	959
VI Mirogoj	127	353	353	706
VII Horvatzac	59	115	100	215
VIII Donja Laščina	2.239	4.001	4.479	8.480
IX Gornja Laščina	1.523	3.049	3.113	6.162
X Gorice	100	181	187	368
XI Maksimir	482	1.031	1.040	2.071
XII Borongaj	291	1.328	525	1.853
XIII Žitnjak	118	336	288	624
XIV Peščenica	2.255	4.396	4.544	8.940
XV Zavrtnica	685	1.579	1.366	2.945
XVI Sigećica	1.208	2.727	2.303	5.030
XVII Trnje	2.355	5.578	4.410	9.988
XVIII Vrbik	2.125	4.114	4.021	8.135
XIX Tratina	1.903	3.481	3.387	6.868
XX Trešnjevka	2.834	5.948	5.535	11.483
XXI Horvati	690	1.537	1.472	3.009
XXII Ciglenica	1.196	2.254	2.224	4.478
XXIII Vodovod	482	979	961	1.940
XXIV Gornja Ilica	2.313	6.239	4.417	10.656
XXV Sveti Duh	520	1.337	1.375	2.712
XXVI Vrhovec	665	1.574	1.920	3.494
XXVII Jelenovec	37	75	87	162
XXVIII Pantovčak	1.433	2.505	3.020	5.525
XXIX Prekrizje	103	225	216	441
XXX Tuškanac	430	876	1.151	2.027
Grad Zagreb	44.231	92.127	93.454	185.581

6. Stanovništvo grada Zagreba po vjeroispovijesti¹⁾

Vjeroispovijest	31. I. 1921.	31. III. 1931.
Rimokatolička	91.600	159.189
Pravoslavna	9.293	12.666
Grčkokatolička	289	481
Hrv. starokatolička	5	1.334
Evangelistička	923	2.014
Izraelitska	5.970	8.438
Muslimanska	474	1.161
Druge vjere	27	103
Nepoznate vjere i bezvjerici	93	195
Svega . . .	108.674	185.581

¹⁾ Za 1931 god. prethodni rezultati.

7. Stanovništvo grada Zagreba po materinjem jeziku¹⁾

Materinji jezik	31. I. 1921.	31. III. 1931.
Hrvatsko-srpski	91.732	157.365
Slovenski	8.699	15.041
Ceški, slovački	1.863	2.197
Ruski	360	1.311
Rusinski	51	88
Poljski	247	355
Bugarski	121	185
Njemački	3.545	5.657
Madarski	1.206	2.052
Talijanski	297	367
Rumunjski	40	75
Turski	77	56
Arnautski	163	214
Ostali	273	522
Nepoznati	—	96
Svega . . .	108.674	185.581

¹⁾ Za 1931 god. prethodni rezultati.

8. Gustoća naseljenosti i nastanjenosti u gradu Zagrebu (Popis od 31. III. 1931.)

Gradski kotari poredani po prosječnoj jačini naseljenosti odnosno nastanjenosti

	Na 1 hektar otpada kuća za stanovanje i nastanjenih drugih zgrada		Na 1 hektar otpada stanovnika
1 Trešnjevka	12·94	1 Donji Grad	224·44
2 Kapitol	10·56	2 Kapitol	182·83
3 Donja Laščina	9·85	3 Donja Laščina	143·73
4 Donji Grad	8·54	4 Gor. Grad	101·69
5 Ciglenica	8·11	5 Trešnjevka	101·62
6 Tratinja	7·24	6 Gor. Ilica	100·53
7 Gor. Grad	6·98	7 Tratinja	69·37
8 Peščenica	6·08	8 Peščenica	62·52
9 Gor. Ilica	5·38	9 Ciglenica	55·28
10 Gor. Laščina	4·13	10 Vodovod	40·42
11 Vrbik	3·76	11 Vrbik	36·98
12 Šir. Brijeg	3·12	12 Šir. Brijeg	36·74
13 Trnje	2·67	13 Gor. Laščina	30·50
14 Sv. Duh	2·35	Zagreb	28·83
Vrhovec	2·35	14 Zavrtnica	28·59
15 Pantovčak	2·31	15 Trnje	28·29
Zagreb	2·22	16 Vrhovec	27·51
16 Horvati	2·10	17 Pantovčak	25·34
Vodovod	1·90	18 Sv. Duh	21·19
Zavrtnica	1·82	19 Tuškanac	16·75
Žaver	1·79	20 Žaver	14·10
Tuškanac	1·53	21 Horvati	13·26
Gorice	1·29	22 Sigečica	8·79
Prekrižje	0·90	23 Gorice	5·33
Sigečica	0·73	24 Prekrižje	4·32
Horvatovac	0·40	25 Maksimir	3·81
Maksimir	0·40	26 Mirogoj	3·17
Mirogoj	0·31	27 Borongaj	2·79
Borongaj	0·31	28 Horvatovac	2·62
Jelenovec	0·20	29 Jelenovec	1·62
Žitnjak	0·09	30 Žitnjak	0·52

Nastavak 8 tabl.

Na 1 zgradu otpada stanovnika	Na 1 zgradu otpada domaćinstva
1 Donji Grad	26·28
2 Vodovod	21·32
3 Gor. Ilica	18·69
4 Kaptol	17·31
5 Zavrtnica	15·75
6 Donja Laščina	14·60
7 Gor. Grad Zagreb	14·57
8 Sigečica	12·99
9 Šir. Brijeg	11·98
10 Vrhovec	11·78
11 Pantovčak	11·69
12 Tuškanac	10·98
13 Trnje	10·96
14 Peščenica	10·59
15 Mirogoj	10·29
16 Vrbik	10·23
17 Maksimir	9·59
18 Tratina	9·58
19 Sv. Duh	9·01
20 Borongaj	8·91
21 Jelenovec	8·10
22 Žaver	7·86
23 Trešnjevka	7·85
24 Gor. Laščina	7·39
25 Ciglenica	6·82
26 Horvatovac	6·52
27 Horvati	6·32
28 Žitnjak	5·89
29 Prekrižje	4·79
30 Gorice	4·13

Nastavak 8 tabl.

Na 1 domaćinštvo otpada stanovnika (pročišćeni brojevi)
1 Žitnjak
2 Mirogoj
3 Jelenovec
4 Tuškanac
5 Horvati
6 Zavrtnica
7 Prekrižje
8 Maksimir
9 Trnje
10 Peščenica
11 Vrbik
12 Gor. Laščina
13 Sv. Duh
14 Žaver
15 Šir. Brijeg
16 Gorice
17 Pantovčak
18 Vrbik
19 Ciglenica
20 Gor. Ilica Žaver
21 Gorice Vrhovec
22 Borongaj
23 Horvatovac
24 Donja Laščina
25 Tratina
26 Gornji Grad

9. Prirodnja mrtvina žiteljstva na području grada Zagreba
 (prema podacima Državne statistike)

Godina	Ukupni broj vjenčanja		Ukupno se rodilo		Ukupno umrlo			
	muških	ženskih	ukupno	muških	ženskih	ukupno	muških	ženskih
1921	1.461	1.431	1.367	2.798	71	83	154	1.067
1922	1.488	1.497	1.403	2.900	103	70	173	1.134
1923	1.517	1.723	1.506	3.229	111	79	190	1.545
1924	1.441	1.746	1.633	3.379	63	46	109	1.517
1925	1.529	1.695	1.601	3.296	96	65	161	1.385
1926	1.410	1.764	1.725	3.489	86	62	148	1.452
1927	1.530	1.645	1.569	3.214	89	60	149	1.284
1928	1.647	1.776	1.702	3.478	119	60	179	1.733
1929	1.766	1.845	1.718	3.563	76	48	124	1.679
1930	1.960	2.051	1.861	3.912	105	69	174	1.609
				od toga domaćih			od toga domaćih	
								1.165 1.048
								na 1000 stanovnika 2.213
								11.92

10. Pomor domaćih (t. j. osoba, koje su prije smrti stalno boravile u Zagrebu) u godini 1930 po dobi života

U dobi	do	1 godine umrla je	521 osoba
U dobi od	1 do 4	» * » *	134 »
U dobi od	5 do 9	» * » *	64 »
U dobi od	10 do 14	» * » *	28 »
U dobi od	15 do 19	» * » *	56 »
U dobi od	20 do 29	» * » *	226 »
U dobi od	30 do 39	» * » *	199 »
U dobi od	40 do 49	» * » *	202 »
U dobi od	50 do 59	» * » *	214 »
U dobi od	60 do 69	» * » *	249 »
U dobi od	70 do 79	» * » *	221 »
U dobi od	80 do 89	» * » *	85 »
U dobi od	90 i više	» * » *	14 »

Svega . . . 2213 osoba

11. Pomor domaćih god. 1930 po uzrocima smrti

Priljepljive i sept. bolesti osim tuberkuloze	196 osoba
Tuberkuloza	481 »
Bolesti živčanog sistema	130 »
Bolesti srca i krvnog sistema	244 »
Bolesti disala (osim tuberkuloze)	293 »
Bolesti probavnih organa	220 »
Bolesti mokraćnih organa	43 »
Bolesti tvarne izmjene	8 »
Novotvorine	168 »
Zenske bolesti i porod	7 »
Nasilne smrti: samoubistva	74 »
nezgode	65 »
ubistva i čedomorstva	7 »
Bolesti novorođenih	151 »
Staračke bolesti	126 »

Svega . . . 2213 osoba

12. Vjerozakonski prelazi u gradu Zagrebu
Godina 1930

Broj prelaza sa vjeroispovijesti	na vjeroispovijest							Ukupno
	rimo-kat.	pravosl.	hrv. staro-kat.	evang.	baptist.	izrael.	muslim.	
Rimokatoličke	—	37	249	15	2	2	1	306
Pravoslavne	10	—	5	—	—	—	1	16
Hrv. starokatoličke	5	—	—	2	—	—	—	7
Evangelističke	1	—	—	—	—	—	—	1
Izraelske	8	1	3	—	—	—	—	12
Ukupno . . .	24	38	257	17	2	2	2	342

13. Prímanja u zavičajnu svezu grada Zagreba
Godina 1930

Broj primljenih u zavičajnu svezu	muških	ženskih	svega
Zaključkom Grad. zastupstva:			
bezuvjjetno	162	134	296
uvjetno	97	80	177
Po zakonu o državljanstvu	210	156	366
Svega . . .	469	370	839

III. POLJOPRIVREDA I STOČARSTVO.

14. Površina grada Zagreba po vrstima gojidbe
(Prema podacima zemlj. katastra)

Oranice	3.812 kat. jutara
Vrtovi i voćnjaci	1.011 » »
Livade	1.858 » »
Vinogradi	436 » »
Pašnjaci	506 » »
Šume	1.441 » »
Neplođna zemlja	2.122 » »
Ukupno . . .	11.186 kat. jutara
(= 6.437 hektara	= 64.37 četv. km)

15. Uspjeh žetve god. 1930

Pšenice	1.210 mtc
Ječma	1.490 mtc
Raži	451 mtc
Zobi	1.106 mtc
Kukuruza	13.890 mtc
Mahunastog bilja	3.316 mtc
Krumpira	13.440 mtc
Mrkve i repe	7.800 mtc
Stočnog bilja	12.570 mtc
Baštovanskog bilja	11.200 mtc
Sijena	30.855 mtc
Vina	6.120 hl

16. Stanje domaće stoke u gradu Zagrebu

Vrst stoke	Prema popisu stoke od 31/I. 1921.	Prema izvidu god. 1930.
Konji	2.659	1.491
Magarci	7	4
Mazge i mule	117	14
Krave i junice preko 2 god.	1.448	1.112
Ostalo rogato blago i telad	390	236
Svinje	1.662	900
Ovce	34	21
Koze	84	41
Kokoši	14.566	6.439
Druga životad	1.389	1.483
Košnice	281	515

Pasa (prijavljenih 1930):

lovnih	215
luksusnih	1.133
kućnih	4.042
Svega . . .	5.390

17. Promet na marvinskim sajmovima u gradu Zagrebu god. 1930

	dotjerano	prodano
Konja	32.530	5.330
Rogatog blaga	45.819	17.593
Teladi	8.730	8.044
Svinja	51.256	22.288
Sitne stoke	217	—

IV. GRAĐEVINSTVO.

18. Kuće za stanovanje i nastanjene druge zgrade prema popisu stanovništva od 31. III. 1931. po gradskim kotarima (Prethodni rezultati)

Gradski kotari	Kuće za stanovanje	Nastanjene druge zgrade
I Gornji Grad	307	35
II Donji Grad	1.929	309
III Kaptol	480	27
IV Široki Brijeg	288	30
V Žaver	105	17
VI Mirogoj	53	16
VII Horvatzac	24	9
VIII Donja Laščina	538	43
IX Gornja Laščina	781	53
X Gorice	81	8
XI Maksimir	175	41
XII Borongaj	163	45
XIII Žitnjak	93	13
XIV Peščenica	785	84
XV Zavrtnica	132	55
XVI Sigetčica	385	35
XVII Troje	765	178
XVIII Vrbik	735	93
XIX Tratinac	623	94
XX Črtežnjevka	1.338	124
XXI Horvati	435	41
XXII Čiglenica	600	57
XXIII Vodovod	71	20
XXIV Gornja Ilica	468	102
XXV Sveti Duh	271	30
XXVI Vrhovec	276	23
XXVII Jelenovec	18	2
XXVIII Pantovčak	485	18
XXIX Prekrije	92	—
XXX Tuškanac	173	12
Svega grad Zagreb	12.669	1.614
Godine 1921	6.233	

19. Novogradnje stambenih kuća, izgrađeni stanovi i sobe
1921—1930

Godina	Novogr. dne po visini					Stanovi po veličini							Svega soba				
	I	II	III	IV	V	1	2	3	4	5	6	7	8				
prizemlje														Svega soba			
katnice														Svega soba			
1921	66	43	13	9	4	135	79	91	74	45	7	5	2	742			
1922	95	62	24	28	4	213	313	312	189	68	26	5	2	915			
1923	106	72	16	28	5	227	231	244	237	104	24	9	2	1.950			
1924	104	64	11	19	4	—	199	170	180	166	69	17	8	851			
1925	91	49	21	5	4	—	170	410	180	103	36	4	5	2.034			
1926	94	71	12	16	5	—	198	225	253	177	54	10	5	1.472			
1927	189	101	23	25	13	—	351	632	449	279	65	23	13	739			
1928	212	160	36	43	7	—	458	1.078	618	434	127	14	7	1.279			
1929	251	122	31	42	10	—	456	710	811	278	90	19	7	1.565			
1930	238	90	41	33	15	1	418	906	609	220	51	7	8	1.804			
1921-1930	1.446	834	228	248	68	1	2.829	4.754	3.747	2.157	709	151	73	18	6	11.615	22.925

20. Prometna površina grada Zagreba

(1. X. 1930)	157.206 m ²	u duljini od	13.4 km
	186.553	" "	18.9 "
" makadam,			
" šljunak i dr.	1.500.570	" "	243.7 "
Hodnici, asfaltirani	243.884	" "	92.5 "
" makadam,			
" šljunak i dr.	508.961	" "	117.5 "
	Svega	2.597.174 m ²	

21. Taracanje i asfaltiranje cesta i hodnika u gradu Zagrebu

Godina	I z v e d e n o j e		
	taracanja	asfaltiranja	
		kolnika	hodnika
kvadratnih metara			
1920	—	—	—
1921	—	—	—
1922	19.929	5.614	3.525
1923	16.752	8.404	11.409
1924	14.811	16.682	14.532
1925	3.854	20.153	13.663
1926	2.408	20.273	13.141
1927	11.900	16.885	10.236
1928	3.500	13.150	19.673
1929	10.077	5.457	13.486
1930	52	7.851	23.457

22. Kanalska mreža grada Zagreba krajem 1930 god.

Duljina zidanih kanala	4.465 m
Duljina betonskih kanala	87.865 m
Duljina cijevnih kanala	27.763 m
U svemu . . .	120.093 m

23. Kanalizacija grada Zagreba

Godina	Izvedeno je kanala	
	betonskih	cijevnih
1921	1.494 m	—
1922	5.260 "	2.935 m
1923	270 "	140 "
1924	5.964 "	931 "
1925	6.057 "	70 "
1926	2.955 "	1.879 "
1927	8.194 "	2.072 "
1928	6.595 "	1.014 "
1929	563 "	1.575 "
1930	6.628 "	1.863 "

24. Javna rasvjeta u gradu Zagrebu krajem 1930 godine

Električnih žarulja	2.502
Plinskih kandelabera	1.914
Petrolejskih svjetiljaka	480
Svega 4.896 svjetiljaka	

25. Požari u gradu Zagrebu godine 1930

a) Svi požari na području grada

Ukupni broj požara	Od toga		Uzrok požaru								
	zapaljenje džmajka	inače u i na zgradama	palež	munja	kratki spoj	konstrukcijska pogreška	zapaljenje čade	nepažnja	drući	nepoznat	
115	33	78	4	2	1	7	15	33	42	8	7

b) Požari s većom štetom

Ukupno požara	od toga			Broj zgrada	Prouzročena šteta na		
	na i u zgradama	na otvorenim skladištima	Broj u imovini oštećenih lica		zgradama	robi	drugeim po-kretinama
24	22	2	27	22	2	13	svega
u hiljadama dinara							
218	2.707	109	3.034				
Od toga osigurano							
162	1.205	89	1.456				

26. Djelatnost Vatrogasne straže u Zagrebu

Godina 1930

Broj poziva: radi vatre	124
radi drugih uzroka	9
praznih uzbuna	22
objesnih poziva	7
Svega 162	

Vatrogasna straža učestvovala je:

kod požara: u gradu	115 puta
van grada	9 puta
u drugim slučajevima: u gradu	8 puta
van grada	1 puta
Svega 133 puta	

V. INDUSTRIJA, OBRT, TRGOVINA I VJERESIJSTVO.

27. Podijeljene obrtne dozvole i napusti obrta u gradu Zagrebu god. 1930

Grupa:	Izdane obrtne dozvole	Napusti obrta
Industrija i zanati kovina	49	19
Fabrikacija strojeva, alata i instrumenata	44	16
Ind. i zanati kamenja i zemlje	12	6
Ind. i zanati drveta i kosti	63	45
Ind. i zanati kože, čekinija i rogova	9	2
Tekstilna industrija i zanati	14	8
Ind. i zanati odijevanja	282	135
Ind. i zanati papira	7	7
Ind. i zanati hrane	77	84
Kemijska industrija i zanati	26	17
Gradevinski zanati	76	39
Poligrafski i umjetnički zanati	28	20
Gostioničarski zanat	83	78
Trgovina	820	525
Novčani zavodi	11	15
Saobraćaj	88	43
Svega	1689	1059

28. Nove obrtne i trgovačke radnje po pravnom naslovu

Godina 1930

Inokosne tvrtke	1.524
Javna trgovачka društva	98
Dionička društva	48
Zadruge	19

Svega 1.689

29. Novi trgovci i obrtnici (fizička lica) po rodnom kraju i po bračnom stanju

Godina 1930

a) Po rodnom kraju:

Grad Zagreb	220
Ostala Savska banovina	923
Ostala Jugoslavija	227
Inozemstvo	173
Nepoznato	176

Svega 1.719

b) Po bračnom stanju:

	muški	ženske
Neoženjeni (neudate)	276	92
Oženjeni (udate)	802	236
Udovci (udovice)	16	41
Razvedeni(e) i nepoznato	189	67

Svega 1.283 436

30. Napusti obrtnih i trgovacačkih radnja po uzrocima napusta i trajanju poslovanja

Godina 1930

a) Napusti radnje uslijedio je radi:

Bolesti ili starosti	139	slučajeva
Preseljenja	116	"
Slabih poslova	362	"
Drugih razloga	304	"
Brisanja ureda radi	138	"

Svega 1.059 slučajeva

b) Napuštene radnje otpočele su poslovanjem:

Godine 1930	143
» 1929	282
» 1928	146
» 1927	105
» 1926	66
» 1925—1919	217
» 1918—1914	40
prije 1914	60

Svega 1.059

31. Novi zanatski i trgovački naučnici u gradu Zagrebu god. 1930. — Razrješenja naukovnih ugovora:

	Muških	Ženskih	Svega
A) Ukupno novih naučnika	1.943	527	2.470
a) od toga:			
bravari	263	—	263
brijači	82	117	199
električari	129	—	129
kitničari	3	62	65
kolari i kovači	26	—	26
konobari	36	—	36
krojači i švelje	110	286	396
ličilci i slikari soba	106	—	106
limari	74	—	74
mehaničari	182	—	182
mesari i kobasičari	39	—	39
pećari i lončari	17	—	17
pekari i slastičari	79	—	79
postolari i opančari	110	9	119
slagari	13	—	13
stolarci	136	—	136
urari	15	—	15
zidari	115	—	115
trgovina	136	17	153
ostali	272	36	308
b) Po rođnom mjestu:			
grad Zagreb	586		
ostala Savska banovina	1.497		
Dravska banovina	132		
Primorska banovina	65		
Vrbaska banovina	46		
ostala Jugoslavija	38		
Inozemstvo	106		
B) Ostavilo je nauk naučnika: 512 149 661			

**32. Novi naučnici po socijalnom podrijetlu
Godina 1930**

Očevno zanimanje novih naučnika:

Obrt	511
Trgovina	75
Poljoprivreda	979
Intelektualna zanimanja	284
Nadničari	178
Druga i nepoznata zanimanja	443
Svega	2.470

33. Oslobođivanje naučnika u gradu Zagrebu godine 1930

S t r u k a :	Oslobodeno je naučnika		
	muških	ženskih	ukupno
bravari	98	—	98
brijači	48	22	70
kitničari	4	27	31
kovači	22	—	22
konobari	103	33	141
krojači i švelje	71	100	171
ličilci i slikari soba	38	—	38
limari	49	—	49
mehaničari	74	—	74
mesari i kobasičari	43	—	43
pećari	6	—	6
pekari i slastičari	44	—	44
postolari	57	—	57
slagari	7	—	7
stolarci	83	—	83
urari	—	1	1
zidari	58	—	58
trgovina	105	30	135
ostali	289	65	354
Svega . . .	1.199	283	1.482

34. Stanje novčanih zavoda u Zagrebu

	Godina	
	1928	1929
A. Broj velikih novč. zavoda sa sjedištem u Zagrebu	29	28
B. Neke važnije stavke iz god. bilanca	u milijunima dinara	
Aktiva:		
gotovina	268.7	359.4
potraživanja kod novč. zav.	283.1	248.9
devize i valute	11.4	15.3
mjeneice	1.369.4	1.618.2
efekti	428.0	495.1
dužnici i konzorc. poslovi	4.049.7	4.254.4
nekretnine	297.5	317.5
gubitak	0.3	—
Pasiva:		
uplaćena dion. glavnica	552.3	558.9
sveukupne rezerve	221.4	231.3
ulošci	3.704.5	4.151.1
vjerovnici	2.129.1	2.243.6
dobitak	71.7	78.7

35. Zagrebačka Burza za robu i vrednote

	Godina		
	1928	1929	1930
	u milijunima dinara		
Promet devizama	2.871.2	3.131.8	3.143.9
Promet valutama	4.3	4.1	2.3
Promet efektima	335.1	261.8	335.0
Promet robom	66.9	99.5	80.1
Ukupni promet...	3.277.5	3.497.2	3.561.3

36. »Zagrebački Zbor«

Godina	Broj izlagaca		Broj posjetnika
	iz Jugoslavije	iz inozemstva	
1922	533	117	300.000
1923	471	176	325.000
1924	425	249	360.000
1925	392	330	320.000
1926	522	337	300.000
1927	465	245	250.000
1928	445	236	280.000
1929	453	209	300.000
1930	520	185	280.000

37. Sporovi iz poslovog odnošaja

Godina 1930

Kod Obrtnog odsjeka Grad. nač. rješavano	1.076 sporova
Kod Obrtnog Zbora rješavano	426 sporova
Svega	1.502 spora

VI. SAOBRAĆAJ.

38. Broj vozila u gradu Zagrebu

Januar 1931

Fijakeri	16
Autotaksi	220
Autobusi i automobili	1.095
Teretni automobili	464
Motocikli	474
Bicikli	4.938

39. Promet na zagrebačkim kolodvorima

(Glavni kolodvor, Kolodvor Sava i Samoborski kolodvor) godine 1930

Otpremljeno putnika	2,553.453
Predano robe	2,946.408 mtc
Izdano robe	10,297.004 mtc

40. Promet na Zagrebačkom električnom tramwayu

Broj putnika (incl. preplatnih karata):

Godine 1920	16,605.190
» 1921	18,312.443
» 1922	17,765.707
» 1923	20,497.322
» 1924	19,916.643
» 1925	19,627.689
» 1926	20,486.850
» 1927	21,732.760
» 1928	23,237.898
» 1929	26,835.448
» 1930	30,533.157

41. Promet na Gradskoj parnoj uspinjači

Godina 1930

Bilo je putnika za »gore«	402.299
Bilo je putnika za »dolje«	135.827

Osim toga je izdano mjesečno 300 do 900 mjesečnih karata.

42. Vazdušni saobraćaj

Godina 1930

Broj putnika na relaciji:	
Zagreb—Beograd	303
Beograd—Zagreb	347
Zagreb—Graz	42
Graz—Zagreb	26
Zagreb—Wien	115
Wien—Zagreb	112
Zagreb—Sušak	174
Sušak—Zagreb	135
Svega	1.248

Svega prevezeno:	prtlijage	11.290 kg
	pošte	1.495 kg
	robe	19.270 kg
Svega	32.055 kg	

43. Promet na zagrebačkim poštanskim, telegrafskim i telefonskim uredima

Godina 1930

	Predano	Prispjelo	
Listova, dopisnica, tiskanica i ogledala robe	komada	46,921.802	23,488.677
Zamotaka	komada	1,259.323	2,566.992
Novčanih listova, doznačnica, pošt. naloga i pouzeća	u hiljadama dinara	4,672.710	5,220.728
Promet pošt. štedionicom i čekovni	u hiljadama dinara	919.639	331,138
Brzojavki	komada	455.874	501.019
Telefonskih interurbanih razgovora		292.086	337.888

44. Promet stranaca u gradu Zagrebu

Godina 1930

U Zagreb stiglo je stranaca:

iz Jugoslavije	77.944
iz drugih balkanskih država	1.896
iz Austrije	12.796
iz Čehoslovačke	5.869
iz Italije	4.898
iz Madarske	6.828
iz Njemačke	3.071
iz Poljske	1.333
iz ostale Evrope	2.645
iz Amerike	1.066
iz Azije	163
iz Afrike	34

Svega 118.543

Ukupni broj noćivanja 331.643

U pregledu nijesu iskazani gosti, jugoslavenski državljeni, koji su odsjeli prolazno u privatnim stanovima, zatim gosti povodom raznih kongresa ukonačeni u državnim i gradskim zgradama, kao ni stranci koji dolaze samo preko dana u Zagreb.

VII. APROVIZACIJA I CIJENE.

45. Doprema živeža na gradska tržišta

a) Dopravljeni u Gradsku tržnicu od otvorenja (mjeseca rujna 1930) do kraja godine 1930

Mesa svih vrsti	867.000 kilograma
Odojaka	891 komad
Ovaca	276 komada
Divljači	7.535 komada

Povrća svih vrsti	586.350 kilograma
Od toga: krumpira	8.100 »
kelja	115.000 »
kupusa	131.000 »

Voća svih vrsti	151.030 »
Kruha	220.000 »
Peciva	323.000 komada
Mlijeka	31.000 litara
Vrhnja	30.600 »
Maslaca	49.050 kilograma
Sira	136.000 »

Peradi žive i zaklane	284.390 komada
Ribe	32.500 kilograma
Jeja	880.000 komada
Gljiva	2.300 kilograma

b) Dopravljeni tijekom god. 1930 na ostala gradska tržišta

Povrća svih vrsti	1.992.447 kilograma
Od toga: krumpira	744.730 »
kelja	92.690 »
kupusa slatkog	145.615 »
kupusa kiselog	77.630 »
salate	115.080 »

Voća svih vrsti	386.794 »
Kruha	402.885 »
Peciva	343.310 komada
Mlijeka	239.980 litara
Vrhnja	56.410 »
Maslaca	37.295 kilograma
Sira	73.450 »
Peradi	337.746 komada
Ribe	115.271 kilogram
Divljači	7.729 komada
Jaja	640.150 »
Gljiva	14.345 kilograma

46. Uvoz nekih najvažnijih životnih namirnica u grad Zagreb godine 1930

Žito sviju vrsti za hranu, mlinove i sjeme	20,100.124 kg
Riža	7,176.133 kg
Krumpir	7,220.841 kg
Svježe povrće, varivo, grah	2,245.516 kg
Limuni i naranče	2,142.653 kg
Svježe voće i grožđe	2,276.947 kg
Kava	2,202.790 kg
Meso i slanina svježa	125.919 kg
Meso i slanina sušena	1,163.122 kg
Mast svinjska	453.716 kg
Sir ovčji, fini i u omotima	349.809 kg
Brašno i krupica	26,001.271 kg
Šćer	7,551.697 kg
Mlijeko	16,766.000 lit.
Vrhne	199.960 lit.
Maslac	169.330 kg
Sir kravljki	248.400 kg

47. Potrošnja mesa u gradu Zagrebu god. 1930; Gradska klaonica

U gradu Zagrebu zaklano ili u zaklano stanju u svrhu potrošnje uvezeno:

Konja	327 komada	309
Rogatog blaga	17.675 »	17.064
Teladi	51.497 »	49.732
Svinja do 30 kg	34.568 »	
Svinja preko 30 kg	69.422 »	72.911
Sitne stoke	21.475 »	10.389

48. Potrošnja alkoholnih i bezalkoholnih pića u gradu Zagrebu godine 1930

Vino svih vrsti	94.368 hektolitara
Rakija i likeri (rum i konjak)	5.986 »
Pivo	41.296 »
Kisela voda	1,451.513 boca
Soda voda	1,004.869 »
Bezalkoholna pića i pucavci	2,529.431 »

49. Cijene i životna skupnoga

a) Maloprodajne cijene nekim najvažnijim životnim namirnicama u gradu Zagrebu.

Vrst robe	Kruna	Dinara	Obične cijene jedinicni kolici			Indeksni brojevi (Juli 1914 = 100)
			Juli 1914	Juni 1930	Juli 1931	
Brašno	kg		—·48	3·70	3·40	771
Kruh	kg		—·44	4·50	4·50	708
Riža	kg		—·56	10·—	9·—	1.023
Kava	kg		3·80	56·—	56·—	1.607
Šćer u kockama	kg		1·—	13·50	13·50	1.474
Krumpir	kg		—·10	1·—	1·—	1.350
Govedina za kuhanje	kg		1·70	22·—	22·—	2.000
Teletina za peči	kg		1·80	24·—	20·—	1.059
Svinjetina	kg		1·80	22·—	24·—	1.333
Mast svinjska	kg		1·80	20·—	16·—	1.111
Mlijeko	kg		1	—·22	3·—	889
Jaja	kg		—·05	1·—	1·—	1.364

b) Indeksni brojevi skupoće u gradu Zagrebu

(Prema teoretskoj šemi životnih potreba obitelji — sa 2 djece — srednjeg gradanskog staleža)
 (Juli 1914 = 100)

	Juni 1930		Juli 1931	
	u dinarima	u zlatu	u dinarima	u zlatu
Hrana	1.281	117	1.215	110
Odijelo i obuća	2.770	252	2.492	226
Stan	2.400	218	2.400	218
Ogrjev i rasvjeta	930	84	896	81
Razno	1.894	172	1.839	167
U svemu	1.710	155	1.632	148

50. Gradska laboratorij za istraživanje živeža

God 1930

	Od toga		
	Svega	mlijeka	vrhnja
Izvršeno istraživanja	2.885	1.244	782
Pronadeno losim	1.196	253	254

VIII. SOCIJALNA SKRB.

51. Gradska ubožnica

Krajem 1930 god. 47 muških ubogara
 52 ženske ubogarke
 Svega 99 ubogara

52. Opskrba (gradska) siromašnih odjećom i obućom, ogrjevom i brašnom

Godine	Broj obdarene djecе odjećom i obućom	Broj obdarениh obitelji	
		ogrjevnim drvom	brašnom
1920	1.594	312	499
1921	1.240	188	997
1922	1.444	247	1.330
1923	1.180	258	1.756
1924	1.406	328	1.801
1925	1.242	348	1.996
1926	1.438	323	917
1927	1.907	302	1.815
1928	2.506	399	3.725
1929	2.850	499	5.053
1930	3.155	528	5.206

Godine 1930 svega je razdijeljeno:

3.657 odjevnih predmeta

2.026 pari cipela

52.060 kg brašna

1.483 kg drugog živeža

22 vagona ogrjevnog drva
 troškom od 1.036.251 dinara.

53. Gradska dječja skloništa

Godina	Broj skloništa	Broj djece krajem godine	I z d a n o	
			obroka hrane	kg kruha
1920	6	410	21.624	9.059
1921	5	344	17.220	8.218
1922	5	451	22.256	11.034
1923	5	505	26.924	11.863
1924	5	546	26.897	11.488
1925	5	615	32.728	14.172
1926	5	512	37.774	17.386
1927	6	598	44.817	19.731
1928	6	880	92.009	27.087
1929	7	1.049	196.558	44.305
1930	7	1.039	229.908	46.500

54. Gradsko šegrtstvo prenoćište

1930 godine dnevno stanje	30 šegrti
1931 godine dnevno stanje	50 šegrti

55. Gradsko dječje uzgajalište u Klinča Selima

Krajem 1930 godine 72 pitomaca.

Ferijalne kolonije u ovom zavodu:

god 1930	42 dječaka
	42 djevojčice

56. Zemaljsko sirotište

Stanje krajem 1929 god.	111 pitomaca
Tijekom god. 1930 pridošlo	41 "
Tijekom god. 1930 otpalo	47 "
Stanje krajem 1930 godine	105 "

57. Državni zavod za odgoj gluhonijeme djece

Broj pitomaca početkom škol. god. 1930/31

muških 90

ženskih 42

Svega 132

58. Državni zavod za odgoj slijepih djece

Broj pitomaca početkom škol. god. 1930/31

muških 14

ženskih 7

Svega 21

59. Gradski dječji ambulatorij

(Zavod za socijalnu zaštitu majka i djece)

G o d i n a		
1929	1930	
Sveukupni broj konzultacija	27.306	35.680
Dispanzer za dojenčad	15.544	20.063
Broj konzultacija	—	2.626
Nuspostaja na Trešnjevki, broj konzultacija	7.331	8.190
Dječji ambulatorij	2'409	2.143
Broj konzultacija	479	459
Konzultacija za tuberkulozu	Primljeno djece	85
Konzultacija za lues	Primljeno majka	30
Dom za dojenčad i majke	—	101
Primljeno djece	201	
Savjetovalište za odgoj djece	30	30
Broj konzultacija	—	201
Savjetovalište za majke	725	923
Broj konzultacija	267.251	284.752
Mlijeca kuhićna	Razdijeljeno boćica mlijeka	104.165
	Razdijeljeno litara mlijeka	105.955
Kolonije za dojenčad i malu djecu (Zagreb i Mraclin)	Primljeno djece	—
	316	316

60. Gradsko djeće oporavilište u Selcima

Godina	Na oporavku bilo je djece
1920	241
1921	334
1922	415
1923	379
1924	445
1925	485
1926	468
1927	433
1928	506
1929	552
1930	563

61. Iza rata izgrađene gradske stambene kuće i stanovi

Godina	Izgrađeno je:	Broj izgrađenih stanova									
		privatnih od				Ukupno				za pazištu	
		studenakom sa sobe s kuhinjom i u prostorijama	1	2	3	4	Ukupno	za pazištu	za gospodarstvo	izgradenih soba	ukupni broj
prizemnica	katnica	prizemnica	I	II	III	IV	Ukupno	za pazištu	za gospodarstvo	izgradenih soba	ukupni broj
priz. stamb.	baraka	priz. stamb.	I	II	III	IV	Ukupno	za pazištu	za gospodarstvo	izgradenih soba	ukupni broj
1921	3	—	—	2	6	—	11	—	—	154	8
1922	—	—	—	2	2	—	56	—	—	162	162
1923	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	58
1924	—	4	—	—	2	—	6	30	44	—	—
1925	—	—	2	—	—	2	6	40	56	74	74
1926	—	—	5	—	—	5	70	—	—	96	98
1927	—	23	—	3	3	1	30	239	44	70	70
1928	—	38	11	8	—	5	57	50	267	322	329
1929	—	—	—	16	—	1	—	3	3	354	356
1930	—	—	—	—	—	—	—	64	35	11	110
Ukupno	3	72	27	17	21	1	141	432	592	235	22
										1	1282
										23	1305
											1587

U gornjim kućama stanovalo je 31. III. 1931 godine 5.468 stanovnika u 1281 domaćinstvu.

62. Socijalno osiguranje u gradu Zagrebu

Godina 1930

A. Okružni ured za osiguranje radnika

Mjesečni prosječni broj osiguranika na području grada

49.012

Mjesečni prosječni broj bolesnika, koji su tražili liječničku pomoć

10.303

Ukupni broj liječničkih ordinacija u gradu

352.784

B. Priv. društvena bolesn. blagajna »Merkur«

Mjesečni prosječni broj osiguranih na području grada

8.062

Ukupni broj liječničkih ordinacija u gradu

85.448

63. Javna Burza rada u Zagrebu

Posredovanje uposlenja godine 1930:

Ukupni broj prijava za uposlenje 54.957

Ukupni broj izvršenih posredovanja 15.632

64. Dobrovoljno društvo za spasavanje u Zagrebu

Pružena je pomoć:	Godina 1929	Godina 1930
kod nezgoda	389	508
„ naglih oboljenja	228	232
„ samoubštva (i pokušaja)	155	159
„ prevoza bolesnika u drugim slučajevima	3.136	3.346
	129	130
Svega slučajeva	4.037	4.375

IX. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA HIGIJENA.

65. Kretanje najvažnijih infekcijsnih bolesti u gradu Zagrebu god. 1930

Bolest	Od god. 1929 zaostalo bolesnih	Oboljelo	Ozdravilo	Umrlo	Ostalo bolesnih	Ambulatorij za oči		
						Ambulatorij za zube	Izvadeno zubi	Plombirano zubi
Difterija	12	206	177	23	18	—	—	—
Škriet	44	393	388	19	30	457	972	1.294
Škrubni	4	56	56	—	—	—	—	—
Grixa	1	64	58	6	1	1.218	1.743	1.480
Vrbanac	6	196	187	10	5	1.221	1.939	1.555

66. Gradski školski ambulatorij

Godina	Broj posjetila ambulatorija	Ambulatorij za zube	Izvadeno zubi	Plombirano zubi	Ambulatorij za oči	Pregledano dijete
1924	9.321	—	—	—	—	—
1925	11.113	—	—	—	—	—
1926	13.243	—	—	—	—	—
1927	12.087	—	—	—	—	—
1928	14.728	4.150	1.096	1.218	457	972
1929	13.221	4.522	1.167	1.221	1.294	1.743
1930	15.401	7.445	1.909	1.939	1.480	1.555

67. Gradska zdravstvena služba u zanatskim školama

Godina	Broj pregledanih šegrt-a	Broj šegrt-a upućenih Okružnom ured-u na liječenje	Broj pregleda šegrtskih nastana
1926	856	75	43
1927	2.283	290	90
1928	1.898	328	262
1929	1.852	376	179
1930	2.647	302	202

68. Gradski ambulatorij na Trešnjevki

Godina	Broj pregledanih u ambulant-i	Broj kućnih posjeta
1929	2.027	148
1930	4.301	137

69. Gradski ambulatorij za veneričke i kožne bolesti

Godina	Broj pregledanih novih bolesnika	Broj ordinacija
1921	643	6.145
1922	858	8.034
1923	934	7.177
1924	860	6.845
1925	894	7.712
1926	870	8.092
1927	776	6.766
1928	750	7.804
1929	700	7.157
1930	676	7.021

70. Državna školska poliklinika

Sistematski pregledano u srednjim, stručnim, građanskim i učiteljskim školama:

Škol. godine	1926/7	6.755 učenika(ca)
»	1927/8	6.881 »
»	1928/9	8.522 »
»	1929/30	9.094 »

Polikliniku je posjetilo:

God.	1926	42.000 bolesnih učenika(ca)
»	1927	40.011 » »
»	1928	39.704 » »
»	1929	44.959 » »
»	1930	49.178 » »

71. Državni antituberkulozni dspanzer u Zagrebu

Godina	Ukupni broj pregleda i konzultacija	Od toga prvih pregleda	Broj posjeta sestara u domovima	Broj rasturenih letat-ki i plakata
1921	2.518	744	212	—
1922	19.343	1.268	467	—
1923	6.554	1.034	702	—
1924	8.276	1.653	2.817	—
1925	8.518	1.540	2.624	—
1926	12.227	1.494	2.395	10.051
1927	10.823	1.144	3.573	8.500
1928	8.668	995	4.278	6.500
1929	6.050	1.535	5.317	3.389
1930	8.237	2.069	3.423	34.655

72. »Obdanište« Okružnog ureda za osiguranje radnika:

Godina 1930:

Ukupni broj polaznika	884
Prosječni mjesecni broj polaznika	74

73. Kretanje bolesnika u zagrebačkim bolnicama godine 1930

Bolnica	Broj kreveta	Stanje početkom godine	Pridošlo	Umrlo	Otpušteno i premešteno	Stanje krajem godine	bolesnika			
Univerzitetske klinike	655	463	10.885	312	10.486	550				
Zakladna bolница	438	402	6.300	429	5.985	288				
Bolnica Mil. SS.	939	661	8.844	432	8.300	773				
Bolnica za zaražne bolesti	126	94	1.696	138	1.566	86				
Ortopedska bolница	68	67	445	3	439	70				
Merkurov Sanatorij	36	—	471	12	430	29				
Sanatorij D. D.	28	7	654	25	626	10				
Sanatorij „Srebrnjak“	10	4	203	7	191	9				
Ukupno . . .	2.300	1.698	29.498	1.358	28.023	1.815				

74. Antirabički odsjek Higijenskog zavoda u Zagrebu

(Pasteurov institut)

God. 1930.

Svega liječeno osoba	1.612
Od toga zagreb. stanovnika	755

Vrst životinje koja je zadala ugriz:

pas	1.457 (Zagreb 721)
mačka	87 (" 22)
druge životinje	68 (" 12)

75. Kr. univ. klinika za ginekologiju i primaljstvo (Rodilište)

God. 1930.

Rodilo se: od zagreb. matra	1.167 žive djece
	57 mrtve "
od vanzagreb. matra	295 žive "
	48 mrtve "
	Svega 1.567 porodjaja.

76. Gradski raskužni zavod

	G o d i n a			
	1927	1928	1929	1930
Prevezeno bolesnika	1.064	1.293	922	1.012
Prevezeno mrtvaca	198	298	307	305
Provđeno raskužbi	1.598	2.171	1.175	1.207
Razušeno i okupano osoba	3.092	2.792	2.658	1.609
Raskuženo odjevnih predmeta	19.658	34.812	24.731	38.916
Oprano rublja, komada	79.158	105.357	74.615	95.847

77. Javna kupališta u gradu Zagrebu

Godina 1930

Kupalište	Broj izvršenih kupanja
Gradsko pučko kupalište u Mošinskoj ulici	32.000
Grad. pučko kupalište na Kvaternikovom trgu	47.752
Grad. kupalište na Savi	127.128
Grad. školski ambulatorij	45.023
»Terapija« (Sred. ured za osiguranje radnika)	100.059

78. Skupno groblje »Mirogoj«

Godina 1930

Svega pokopano mrtvaca:

u arkadama i u kapeli	37
u grobovima I razreda	364
u grobovima II razreda	644
u grobovima III razreda	2.067
Svega	3.112

Od toga otpada na domaće na strane	2.477
Ekshumirano mrtvaca	635

Ekshumirano mrtvaca	669
Od otvorenja groblja do kraja 1930. godine pokopano mrtvaca	106.861

Površina groblja 67 jutara.

X. NASTAVA I PROSVJETA.

79. Visoke, srednje, učiteljske, srednje stručne, građanske, osnovne i zanatske škole početkom školske godine 1930/31

Vrst škole	B r o j		
	ško- la	nastav- nika	učen.(ca) (slušača)
Sveučilište	1	227	4.649
Bogoslovski fakultet	—	20	166
Pravnički fakultet	—	17	1.185
Filozofski fakultet	—	58	1.508
Medicinski fakultet	—	31	426
Gosp.-šumarski fakultet	—	28	350
Tehnički fakultet	—	54	658
Veterinarski fakultet	—	19	356
Ekonomsko-komerč. visoka škola	1	30	532
Viša pedagoška škola	1	5	—
Drž. muzička akademija	1	51	744
Drž. umjetnička akademija	1	12	63
Klasične gimnazije	3	80	1.461
Realne gimnazije	7	221	4.674
Učiteljske škole	3	87	645
Srednje stručne škole	7	137	1.460
Građanske škole	5	103	1.510
Osnovne škole	32	270	11.280
Zanatsko-trg. škole	9	204	3.856
Svega	71	1427	30.874

80. Kr. primaljsko učilište

Godine 1929/30

Broj učenica	47
Uspješno položile ispit	47

81. Državna škola za sestre pomoćnice

Godine 1929—1931

Svršilo dvogodišnji tečaj za sestre pomoćnice (od toga 2 stipendistice grada Zagreba) 16

Svršilo jednogodišnji tečaj za sestre bolničarke (redovnice) 32

82. Škola narodnog zdravlja (Higijenski zavod)

Godina 1930

U Zagrebu održano tečajeva 7
Broj polaznika 179

83. Potkivačka škola Savske banovine

Godina 1930

Broj nastavnika 3
Broj polaznika 82

84. Pučko sveučilište

Godina 1929/30

Održano predavanja 121
Broj slušača 13.669

85. Najeće knjižnice u gradu Zagrebu Godina 1930

Knjižnica	Broj svezaka	Broj posjetnika i posudilaca knjiga
Univerzitetska biblioteka	350.000	138.928
Jugoslav. Akademija znanosti i umjetnosti	80.000	850
Gradska knjižnica	34.500	3.976
Franjevački samostan i klekikat	15.900	678
Komora za trg. obrt i industriju	9.600	510
Centralna učiteljska knjižnica grad.	5.300	2.709
škola		

86. Muzeji Godina 1930

Muzej	Zbirka	Posjet
Narodni muzej arheološko-historički i prehinstorički	142.000 komada	8.000 posjetnikø
Narodni muzej mineraloško-petrografske	3.346 "	15.000 "
Narodni muzej geološko-paleontološki	19.500 "	20.000 "
Narodni muzej zoologiski	500.000 "	20.299 "
Narodni muzej etnografski	24.577 "	15.866 "
Narodni muzej za umjetnost i umjetni obrt sa "Modernom galerijom"	10.160 "	3.416 "
Gradski muzej Strossmayerova galerija slike	2.166 "	5.751 "
	502 slike	9.133 "

87. Zoološki vrt

Stanje sredinom 1931 godine: majmuna	28
zvjeradi	40
družih sisavaca	95
ptica	375
gmažova	1
Svega	539 životinja

Broj posjetilaca godine 1930: 316.440.

88. Narodna kazališta

Godina 1929./30.

Ukupni broj predstava u kazalištu na Trgu Kralja Aleksandra	371
Ukupni broj predstava u kazalištu u Frankopanskoj ulici	369
Ukupni broj posjetilaca u kazalištu na Trgu Kralja Aleksandra	242.005
Ukupni broj posjetilaca u kazalištu u Frankopanskoj ulici	147.027
Ukupni broj raspoloživih mjestra u kazalištu na Trgu Kralja Aleksandra	1.056
Ukupni broj raspoloživih mjestra u kazalištu u Frankopanskoj ulici	686

89. Kino-kazališta u Zagrebu

Godina 1930

Broj kino-kazališta	7
Broj posjetnika	2.744.000

90. Radio Zagreb

0.8 kilowatta

G o d i n a	
1929	1930
Broj pretplatnika	
Od toga u Zagrebu	
Emisije	
Od toga: vlastite	
Prenosi žicom	

91. Periodička stampa u gradu Zagrebu

U gradu Zagrebu izlazilo je godine 1930 238 časopisa.

92. Društva u gradu Zagrebu

Godina 1930

Kulturna i prosvjetna društva	181
Dobrotvorna društva	71
Sportska i gimnastička društva	87
Druga društva	236
Svega	575

XI. GRADSKE FINANCIJE.

93. Budžeti gradske uprave (bez investicija i bez grad. ind. poduzeća)

Godine	1922	32,992.782 dinara
"	1923	52,858.948 "
"	1924	89,054.632 "
"	1925	93,089.912 "
"	1926	85,205.209 "
"	1927	90,143.454 "
"	1928	86,789.692 "
"	1929	92,821.905 "
"	1930	109,381.059 "
"	1931	132,250.067 "

94. Budžeti gradske uprave 1914 i 1931 god. po glavama rashoda
i prihoda

Ime glave	1914		1931	
	u današnjim dinarima	u %	u dinarima	u %
Rashod				
I Opća uprava	6,563,810	14,99	19,518,965	14,76
II Gradske daće	573,540	1,31	4,528,000	3,42
III Gradska imovina	13,536,721	30,92	7,873,786	5,95
IV Kamati i otplata zajmova	6,503,849	14,85	20,497,379	15,50
V Ceste, kanali i šetalistički	1,133,550	2,59	25,458,078	19,26
VI Socijalna skrb	1,226,610	2,80	12,115,089	9,16
VII Zdravstvo	2,510,222	5,73	10,725,000	8,11
VIII Prosvjetne i kulturne potrebe	3,292,740	7,52	4,457,800	3,37
IX Javna sigurnost	4,048,836	9,26	11,159,152	8,44
X Razni izdatci	639,100	1,46	3,313,918	2,51
XI Mirovine	3,683,757	8,41	4,500,000	3,40
XII Nastava narodnih škola	—	—	4,455,600	3,37
XIII Reambulacija izmjere i regulat. osnova	72,160	0,16	1,485,000	1,12
XIV Šumarstvo	—	—	1,776,700	1,34
XV Statistički ured	—	—	385,600	0,29
Ukupni rashod	43,784,895	100,00	132,250,067	100,00

Prihod	1914		1931	
	u današnjim dinarima	u %	u dinarima	u %
Prihod				
I Općinski namet (vatrog. i najam. prirez)	6,991,666	15,97	43,830,879	33,14
II Gradske daće	24,198,130	55,27	48,801,000	36,90
III Gradska imovina	9,484,222	21,66	19,560,742	14,79
IV Kamati prihod	1,501,907	3,43	737,986	0,56
V Ceste, kanali i šetalistički	112,310	0,26	1,455,060	1,10
VI Socijalna skrb	136,400	0,31	499,500	0,38
VII Zdravstvo	27,500	0,06	1,295,000	0,98
VIII Gradske biljezi i takse	438,350	1,00	7,790,000	5,89
IX Gradski porezi i prirezi	594,000	1,36	7,430,500	5,62
X Razni princi	243,870	0,55	225,400	0,17
XII Reambulacija izmjere i regulat. osnova	—	—	5,000	0,00
XIV Šumarstvo	56,540	0,13	619,000	0,47
Ukupni prihod	43,784,895	100,00	132,250,067	100,00

XII. GRADSKI POSJED ZEMLJIŠTA.

95. Mijena u gradskom posjedu zemljišta (osim grad. šuma)

Stanje posjeda početkom 1930 godine	1.889 jut.	474 č. hv
Priраст tijekom 1930 godine	37 jut.	1.152 č. hv
Otpad tijekom 1930 godine	9 jut.	729 č. hv
Stanje krajem 1930 godine	1.917 jut.	897 č. hv

XIII. GRADSKA PODUZEĆA.

96. Gradska ekonomija godine 1930

Ukupna površina:	
oranica	101 jutro
vrtova	16 "
livada	42 "
vinograda	4 "
pašnjaka	10 "
šume	4 "
neplođnog tla	50 "
Svega	227 jutara

Žetveni prinos godine 1930:	
zrnatog bilja	181 mtc
mahunastog bilja	159 "
krumpira	1.065 "
drugog korenastog bilja	318 "
baštovanskog bilja	1.324 "
sijena	2.300 "
voća	900 "
grožđa	258 "
vina	40 hl
sjemena grahorice	8 mtc

Iz voćnog rasadnjaka izdano 508 komada voćaka.

Stanje stoke sredinom 1930 godine:

konja	22
krava muzara	40
drugo	9

Proizvodnja mlijeka 1930 godine 1.471 hl.

97. Gradsko šumsko gospodarstvo

Stanje šumskog posjeda krajem 1930 godine 2.405 jutara.

Drvosjeća: 1929 godine 1.497 kub. metara

1930 godine 1.890 kub. metara

98. Gradska industrijska poduzeća

	Godine 1920	Godine 1930
a) Gradska plinara		
Potrošak plina m ³	2,405.920	5,376.762
Ukopčanih plinomjera	5.210	8.913
Broj plamena (privatnih)	30.505	118.980
Ukupna dužina cijevne mreže m	51.745	73.333
b) Gradski vodovod		
Dignuto vode m ³	8.564.505	11.362.384
Broj priključaka	3.248	5.994
Dužina vodovodne mreže m	95.753	160.984
c) Gradska električna centrala		
Ukupna proizvodnja struje KWS	8.441.838	22.163.994
Broj instalacija (brojila)	6.638	26.347
Broj žarulja (privatnih)	76.937	317.918
Duljina vodova km	75.3	288.3

XIV. GRADSKI MJESNI SUD.

99. Mjesni sud za grad Zagreb

Predano tužbi radi:	Godine	
	1929	1930
stanarine	654	1.294
živežnih namirnica	1.079	2.205
hrane i pića	827	1.273
trg. robe	3.237	3.859
dužne zasluzbe	475	697
zajma	380	479
drugih potraživanja	532	679
Svega	7.184	10.486

XV. GRADSKA UPRAVA.

100. Namještenici u gradskoj upravi po stanju od 30. VI. 1930

a) Stalni namještenici po strukama odnosno granama uprave:

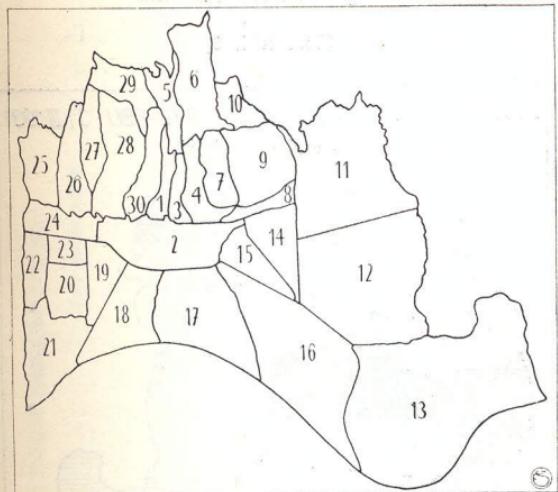
Perovodno osoblje (pravnici)	28
Gradevinstvo	50
Zdravstvo i veterinarstvo	32
Poljoprivreda i šumarstvo	4
Socijalna skrb	26
Financije	66
Tržno nadzorništvo i potrošarina	67
Manipulacija	130
Podvornici	60
Svega stalno namještenih	463

b) Pomoći, kontraktualni i ostali namještenici

330
Svega

GRAFIČKI PRIKAZI

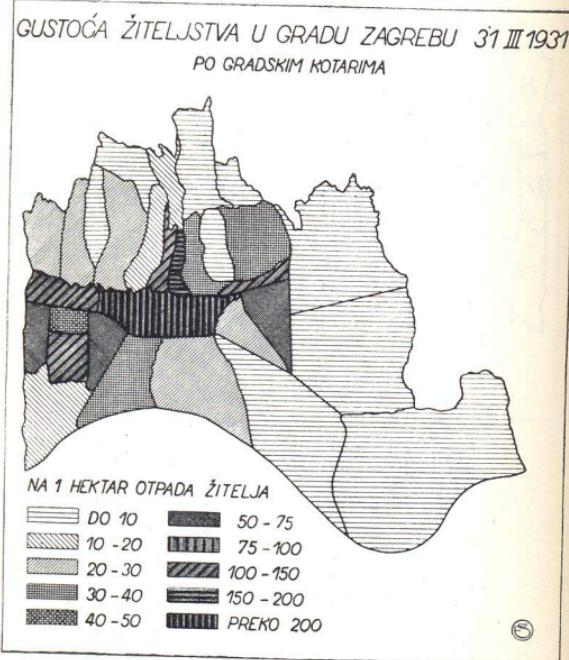
1 Podjela grada Zagreba
na gradske orientacione kotare.

I Gornji Grad	XVI Sigećica
II Donji Grad	XVII Trnje
III Kaptol	XVIII Vrbik
IV Široki Brijeg	XIX Tratiná
V Žaver	XX Trešnjevka
VI Mirogoj	XXI Horvati
VII Horvatovac	XXII Ciglenica
VIII Donja Laščina	XXIII Vodovod
IX Gornja Laščina	XXIV Gornja Ilica
X Gorice	XXV Sveti Duh
XI Maksimir	XXVI Vrhovec
XII Borongaj	XXVII Jelenovec
XIII Žitnjak	XXVIII Pantovčak
XIV Peščenica	XXIX Prekrizje
XV Zavrtnica	XXX Tuškanac

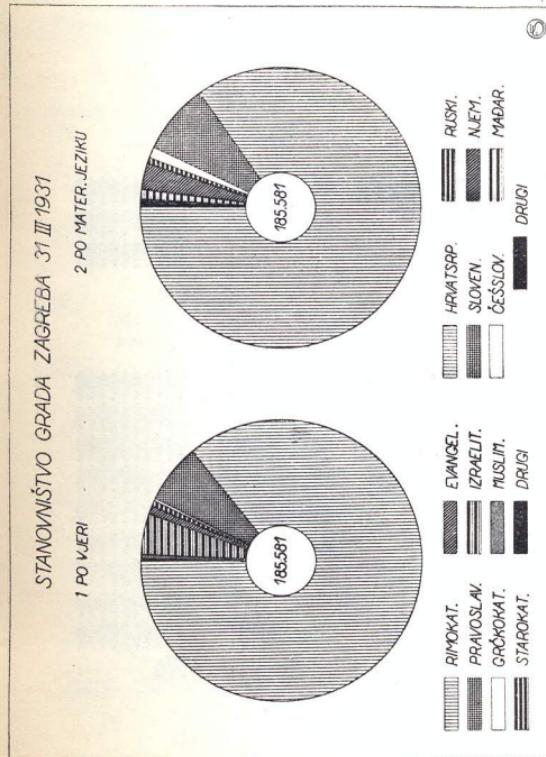
**2 Gustoća žiteljstva 31 III 1931
po gradskim kotarima**

(Vidi tabl. 8)

**3 Stanovništvo grada Zagreba 31 III 1931
po vjeri i materinjem jeziku.**

(Vidi tabl. 6 i 7)

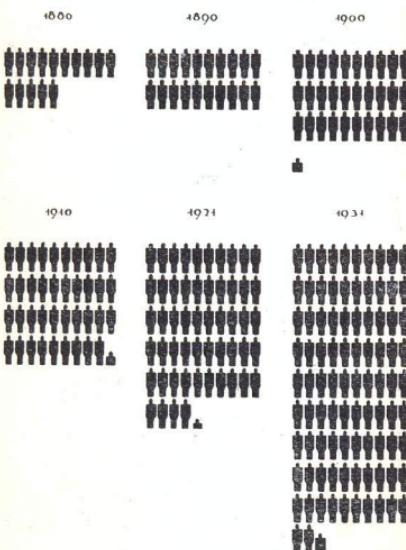
4 Stanovništvo grada Zagreba 1880—1931.

Svaka figura 2000 stanovnika.

(Vidi tabl. 4)

ZAGREB

GOD. 1880 - 1931.

SVAKA FIGURA 2000 STANOVNICKA

5 Elementi porasta žiteljstva grada Zagreba

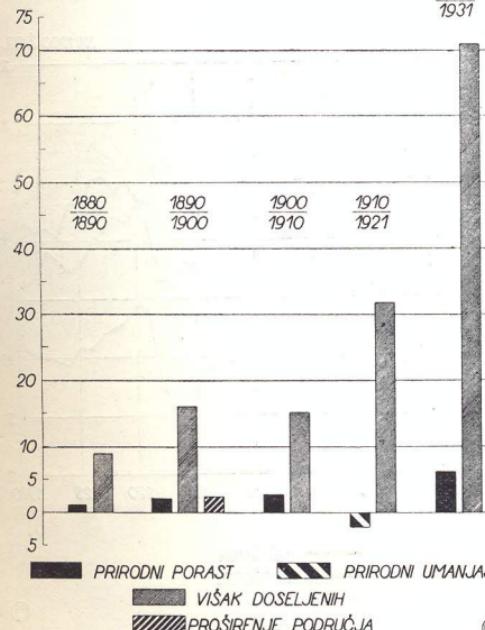
1880—1931

(Vidi tabl. 4)

ELEMENTI PORASTA ŽTELJSTVA GRADA ZAGREBA

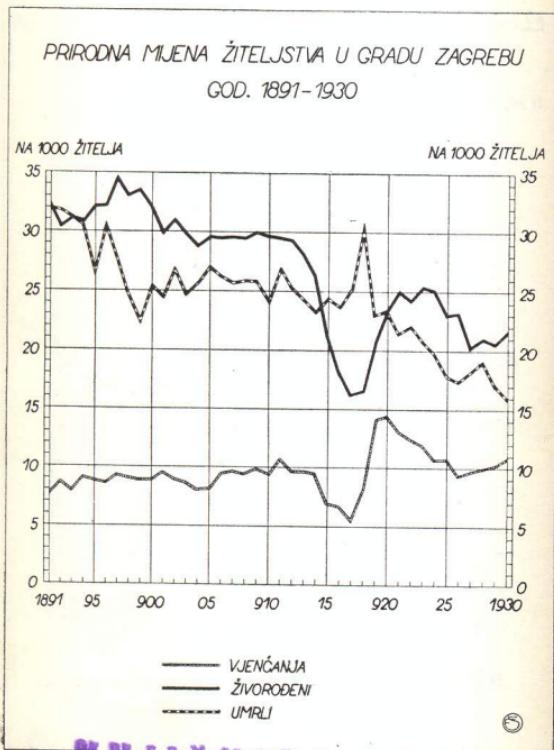
U HILJADAMA

$\frac{1921}{1931}$

6 Prirodna mijena žiteljstva u gradu Zagrebu 1891—1930

(Vidi tabl. 9)

rebu.

311.314

100

MAL

Mali statistič-
ki priučnik...

1931

1930
1931

311.314

150.-

MAL

1931

100

(3)UT-XI/11-8